ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα) της 24ης Σεπτεμβρίου 1996 *

Στην υπόθεση Τ-494/93,

Compagnie Continentale (France), εταιρία γαλλικού δικαίου με έδρα το Levallois-Perret (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τον Patrick Chabrier, δικηγόρο Παρισιού, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Ernest Arendt, 8-10 rue Mathias Hardt,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τη Marie-José Jonczy, νομικό σύμβουλο, και τον Nicholas Khan, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο, πρώτον, αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής της 1ης Απριλίου 1993, αποδέκτης της οποίας ήταν η Vneshecономbank, και, δεύτερον, αίτημα αναγνωρίσεως των δικαιωμάτων της προσφεύγουσας έναντι του Crédit lyonnais,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. P. Briët, Πρόεδρο, B. Vesterdorf και A. Potocki, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 25ης Απριλίου 1996,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

1 Το Συμβούλιο, έχοντας διαπιστώσει την ανάγκη παροχής επισιτιστικής και ιατρικής βοήθειας στη Σοβιετική Ένωση και στις Δημοκρατίες της, εξέδωσε στις 16 Δεκεμβρίου 1991 την απόφαση 91/658/ΕΟΚ, για τη χορήγηση μεσοπρόθεσμου δανείου στη Σοβιετική Ένωση και τις Δημοκρατίες της (ΕΕ L 362, σ. 89, στο εξής: απόφαση 91/658), η οποία ορίζει τα εξής:

«*Άρθρο 1*

1. Η Κοινότητα χορηγεί στην ΕΣΣΔ και τις Δημοκρατίες της μεσοπρόθεσμο δάνειο ύψους 1 250 εκατομμυρίων ECU κατ' ανώτατο όριο σε κεφάλαιο, σε τρεις διαδοχικές δόσεις, ανώτατης διάρκειας τριών ετών, προκειμένου να επιτρέψει την εισαγωγή γεωργικών προϊόντων, ειδών διατροφής και ιατρικού υλικού (...).

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς του άρθρου 1, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να δανειστεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, τους αναγκαίους πόρους που τίθενται στη διάθεση της ΕΣΣΔ και των Δημοκρατιών της υπό μορφή δανείου.

Άρθρο 3

Η Επιτροπή διαχειρίζεται το δάνειο που αναφέρεται στο άρθρο 2.

Άρθρο 4

1. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να οριστικοποιήσει, μαζί με τις αρχές της ΕΣΣΔ και των Δημοκρατιών της, (...) τους οικονομικούς και χρηματοπιστωτικούς όρους που συνοδεύουν τη χορήγηση του δανείου καθώς και τους κανόνες για τη διάθεση των κεφαλαίων και τις αναγκαίες εγγυήσεις για να εξασφαλιστεί η αποπληρωμή του δανείου.

(...)

3. Οι εισαγωγές προϊόντων των οποίων η χρηματοδότηση εξασφαλίζεται από το δάνειο θα γίνονται με τις τιμές που ισχύουν στη διεθνή αγορά. Ο ελεύθερος ανταγωνισμός πρέπει να είναι εξασφαλισμένος για την αγορά και την παράδοση των προϊόντων που πρέπει να ανταποκρίνονται στα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα.»

2 Στις 9 Ιουλίου 1992 η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1897/92, για τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων σχετικά με τη χορήγηση μεσοπρόθεσμου δανείου στη Σοβιετική Ένωση και στις Δημοκρατίες της (ΕΕ L 191, σ. 22, στο εξής: κανονισμός 1897/92), ο οποίος ορίζει τα εξής:

«Άρθρο 2

Τα δάνεια χορηγούνται επί τη βάσει συμφωνιών που συνάπτονται μεταξύ των Δημοκρατιών και της Επιτροπής, η οποία συμπεριλαμβάνει στους όρους καταβολής του δανείου τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 3 έως 7.

(...)

Άρθρο 4

1. Με τα δάνεια χρηματοδοτούνται μόνον η αγορά και η προμήθεια που αποτελούν αντικείμενο συμβάσεων οι οποίες έχουν αναγνωρισθεί από την Επιτροπή ως σύμμορφες με τις διατάξεις της απόφασης 91/658/ΕΟΚ καθώς επίσης και με τις διατάξεις των συμφωνιών οι οποίες αναφέρονται στο ως άνω άρθρο 2.

2. Οι συμβάσεις υποβάλλονται στην Επιτροπή για αναγνώριση εκ μέρους των Δημοκρατιών ή εκ μέρους των εντεταλμένων οικονομικών εκπροσώπων τους.

Άρθρο 5

Η αναγνώριση που αναφέρεται στο άρθρο 4 παραχωρείται μόνον εφόσον πληρούνται, μεταξύ άλλων, οι όροι που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

1) Η σύμβαση έχει συναφθεί βάσει διαδικασίας με την οποία εξασφαλίζεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός (...).

2) Η σύμβαση προσφέρει τους ευνοϊκότερους όρους αγοράς σε σχέση με την τιμή η οποία ισχύει κανονικά στις διεθνείς αγορές.»

3 Στις 9 Δεκεμβρίου 1992 η ΕΟΚ, η Ρωσική Ομοσπονδία και ο οικονομικός εκπρόσωπός της, η Vnesheconombank (στο εξής: VEB), υπέγραψαν, σύμφωνα με τον κανονισμό 1897/92, ένα Memorandum of Understanding (στο εξής: συμφωνία-πλαίσιο), βάσει του οποίου η Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα χορηγούσε στη Ρωσία το προβλεπόμενο από την απόφαση 91/658 δάνειο. Έτσι, προβλέφθηκε ότι η ΕΟΚ ως δανειστής θα χορηγούσε στη VEB, τον δανειολήπτη, υπό την εγγύηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, μεσοπρόθεσμο δάνειο 349 εκατομμυρίων ECU για ανώτατη διάρκεια τριών ετών. Η συμφωνία-πλαίσιο ορίζει τα εξής:

«6. Το ποσό του δανείου, αφού αφαιρεθούν οι προμήθειες και τα έξοδα της ΕΟΚ, θα καταβληθεί στον δανειολήπτη και θα χρησιμοποιηθεί, σύμφωνα με τις ρήτρες και τους όρους της συμβάσεως του δανείου, αποκλειστικά και μόνο για την κάλυψη των αμετάκλητων ενεγγύων πιστώσεων που θα ανοίξει ο δανειολήπτης σύμφωνα με τα συνήθη διεθνή πρότυπα και κατ' εφαρμογήν των συμβάσεων παραδόσεως, εφόσον οι συμβάσεις αυτές και οι ενέγγυες αυτές πιστώσεις έχουν αναγνωρισθεί από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ως σύμφωνες προς την απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1991 και προς την παρούσα συμφωνία.»

Κατά το σημείο 7 της συμφωνίας-πλαίσιο, για να αναγνωρισθεί η σύμβαση ως σύμφωνη με την απόφαση του Συμβουλίου, έπρεπε να συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις. Μεταξύ των προϋποθέσεων αυτών ήταν ότι οι προμηθευτές θα επιλέγονταν από τους ρωσικούς οργανισμούς που θα όριζε προς τούτο η Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

4 Στις 9 Δεκεμβρίου 1992 η Επιτροπή και η VEB υπέγραψαν τη σύμβαση δανείου την οποία προέβλεπαν ο κανονισμός 1897/92 και η συμφωνία-πλαίσιο (στο εξής: σύμβαση δανείου). Η σύμβαση αυτή ορίζει επακριβώς τον μηχανισμό εκταμιεύσεως του δανείου. Προβλέπει ορισμένη ευχέρεια για τη διάρκεια της περιόδου εκταμιεύσεως (15 Ιανουαρίου 1993 — 15 Ιουλίου 1993), σκοπός της οποίας είναι η προκαταβολή των εγκρινομένων για την εξόφληση των παραδιδομένων αγαθών ποσών.

5 Ο μηχανισμός εκταμιεύσεως, ο οποίος στηρίζεται στις κλασικές ρυθμίσεις που ισχύουν κατά κανόνα στο διεθνές εμπόριο, περιγράφεται στο τμήμα ΙΙΙ της συμβάσεως δανείου ως εξής:

«5. Έκδοση

5.1 Διαδικασία

α) Ο δανειολήπτης θα κοινοποιήσει στον δανειστή τη σχεδιαζόμενη εκταμίευση, υποβάλλοντάς του αίτηση εγκρίσεως (...).

β) Αν η περίοδος εκδόσεως έχει αρχίσει και ο δανειστής, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που παρέχονται με την αίτηση εγκρίσεως και αποφασίζοντας κατά πλήρη διακριτική ευχέρεια, είναι πεπεισμένος ότι ο σκοπός της σχεδιαζόμενης εκταμιεύσεως είναι σύμφωνος προς το σημείο 3 και προς τη συμφωνία-πλαίσιο και ότι η εξουσιοδοτημένη συναφώς/πιστοποιούσα τράπεζα (advising bank/confirming bank), η οποία ορίζεται στην αίτηση εγκρίσεως, είναι η κατάλληλη, θα εκδώσει εντός ευλόγου χρόνου επιβεβαιωτικό έγγραφο που θα είναι κατ' ουσίαν σύμφωνο προς το υπ' αριθ. 3 συνημμένο υπόδειγμα.

γ) Μετά τη λήψη επιβεβαιωτικού εγγράφου σχετικά με τη σχεδιαζόμενη εκταμίευση, ο δανειολήπτης θα εκδώσει αίτηση εκταμιεύσεως κατά την περίοδο εκταμιεύσεως σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου 5.3.

5.3 Εκταμίευση

α) Με την επιφύλαξη του σημείου 5.5, ο δανειστής θα επιτρέψει την εκταμίευση μόνο βάσει αιτήσεως εκταμιεύσεως του δανειολήπτη, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πληρωμή σε αναγνωρισμένη πιστοποιούσα τράπεζα ποσού για το οποίο υπέχει υποχρέωση καταβολής ο δανειολήπτης. Όλες

οι αιτήσεις εκταμιεύσεως καθίστανται, κατόπιν της υποβολής τους, αμετάκλητες και καθιστούν τον δανειολήπτη (με την επιφύλαξη των σημείων 10 και 12) οφειλέτη του καθοριζομένου ποσού, το οποίο καθίσταται απαιτητό την καθοριζόμενη ημέρα, τον υποχρεώνουν δε να δεχθεί τους όρους εκταμιεύσεως.

β) Κάθε αίτηση εκταμιεύσεως θα πρέπει:

i) να είναι σύμφωνη προς το υπ' αριθ. 4 συνημμένο υπόδειγμα,

ii) να είναι υπογραμμένη από τον δανειολήπτη,

iii) να έχει ως αίτημα την καταβολή του καθοριζομένου ποσού το αργότερο την τελευταία εργάσιμη ημέρα της περιόδου εκδόσεως, με πίστωση του λογαριασμού της αναγνωρισμένης πιστοποιούσας τράπεζας,

iv) να συνοδεύεται από τα έγγραφα που απαριθμούνται στο υπ' αριθ. 4 συνημμένο έγγραφο.»

6 Ο προβλεπόμενος μηχανισμός της αμετάκλητης ενέγγυας πίστωσης είναι σύμφωνος προς «τις ενιαίες συνήθειες και πρακτικές για τις ενέγγυες πιστώσεις», τις οποίες έχει καταρτίσει το Επιμελητήριο Διεθνούς Εμπορίου του Παρισιού και έχει εγκρίνει η Κοινότητα ως το υπόδειγμα ενέγγυας πιστώσεως που πρέπει να χρησιμοποιούν οι παρέχουσες την πίστωση τράπεζες.

7 Στις 15 Ιανουαρίου 1993 η Επιτροπή, ως δανειστής, συνήψε εξ ονόματος της Κοινότητας, σύμφωνα με το άρθρο 2 της αποφάσεως 91/658, σύμβαση δανείου με έναν όμιλο τραπεζών, επικεφαλής του οποίου ήταν το Crédit lyonnais.

Ιστορικό της διαφοράς

8 Η εταιρία Exportkhleb, κρατική επιχείρηση στην οποία η Ρωσική Ομοσπονδία είχε αναθέσει να διαπραγματευθεί την αγορά σιταριού, διοργάνωσε ανεπίσημη διαδικασία προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών, στο πλαίσιο της οποίας ήλθε σε επαφή, μεταξύ άλλων, και με την προσφεύγουσα, εταιρία επιδιδόμενη στο διεθνές εμπόριο.

9 Στις 27 Νοεμβρίου 1992 η προσφεύγουσα υπέγραψε δύο συμβάσεις πωλήσεως σιταριού με την Exportkhleb. Με την πρώτη σύμβαση αναλάμβανε την υποχρέωση να παραδώσει 500 000 τόνους προϊόντων αλευροποιίας σιταριού (η παράδοση 50 000 τόνων ματαιώθηκε στη συνέχεια) αντί τιμήματος 140,40 δολαρίων ΗΠΑ (US$) ανά τόνο, CIF free out, σε λιμένα της Βαλτικής Θάλασσας. Με τη δεύτερη σύμβαση η προσφεύγουσα αναλάμβανε την υποχρέωση να παραδώσει 20 000 τόνους σκληρού σιταριού αντί 145 US$ ανά τόνο, CIF free out, σε λιμένα του Ευξείνου Πόντου. Η δεύτερη αυτή σύμβαση τροποποιήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 1992 και συμφωνήθηκε η παράδοση επιπλέον 15 000 τόνων σκληρού σιταριού αντί 148 US$ ανά τόνο, CIF free out, σε λιμένα του Ευξείνου Πόντου. Όλες αυτές οι ποσότητες έπρεπε να έχουν φορτωθεί πριν από τις 28 Φεβρουαρίου 1993.

10 Μετά την υπογραφή της προαναφερθείσας ανωτέρω στη σκέψη 4 συμβάσεως δανείου η VEB ζήτησε από την Επιτροπή να εγκρίνει τις συμβάσεις που είχε συνάψει η Exportkhleb με τις εξαγωγικές εταιρίες και μεταξύ των οποίων ήσαν οι συμβάσεις που είχε υπογράψει η προσφεύγουσα.

11 Αφού η προσφεύγουσα παρέσχε στην Επιτροπή ορισμένα αναγκαία συμπληρωματικά στοιχεία, κυρίως σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία του ECU προς το δολάριο ΗΠΑ, η οποία δεν είχε καθοριστεί με τη σύμβαση, έδωσε τελικά την έγκρισή της στις 27 Ιανουαρίου 1993, υπό μορφή επιβεβαιωτικού υπομνήματος που απέστειλε στη VEB.

12 Κατά την προσφεύγουσα, οι πιστωτικές επιστολές δεν άρχισαν να ισχύουν παρά μόνο στις 16 Φεβρουαρίου 1993 για το σκληρό σιτάρι και στις 25 Φεβρουαρίου 1993 για τα προϊόντα αλευροποιίας σιταριού, δηλαδή λίγες ημέρες πριν από τις 28 Φεβρουαρίου 1993, ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας φορτώσεως που προέβλεπαν οι συμβάσεις.

13 Οι συμβάσεις όμως δεν είχαν εκπληρωθεί παρά μόνον εν μέρει. Μολονότι επομένως σημαντικό μέρος των εμπορευμάτων είχε ήδη παραδοθεί ή βρισκόταν στο στάδιο της φορτώσεως, καθίστατο πρόδηλο, κατά την προσφεύγουσα, ότι δεν ήταν δυνατή η παράδοση όλων των εμπορευμάτων πριν από τις 28 Φεβρουαρίου 1993.

14 Στις 19 Φεβρουαρίου 1993 η εταιρία Exportkhleb κάλεσε όλους τους εξαγωγείς σε συνάντηση στις Βρυξέλλες, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 22 και στις 23 Φεβρουαρίου 1993. Κατά τη συνάντηση αυτή η Exportkhleb ζήτησε από τους εξαγωγείς να υποβάλουν νέες προσφορές τιμών για την παράδοση του αποκληθέντος από την ίδια «προβλεπομένου υπολοίπου», δηλαδή των ποσοτήτων για τις οποίες έπρεπε ευλόγως να θεωρηθεί ότι δεν θα παραδίδονταν πριν από τις 28 Φεβρουαρίου 1993. Κατά την προσφεύγουσα, η τιμή του σιταριού στην παγκόσμια αγορά είχε σημειώσει σημαντική αύξηση μεταξύ του Νοεμβρίου 1992, δηλαδή του χρόνου κατά τον οποίο είχαν συναφθεί οι συμβάσεις πωλήσεως, και του Φεβρουαρίου 1993, δηλαδή του χρόνου των νέων διαπραγματεύσεων.

15 Κατόπιν διαπραγματεύσεων, κατά τις οποίες οι εταιρίες αναγκάστηκαν να ευθυγραμμισθούν προς τη χαμηλότερη προσφορά, δηλαδή 155 US$ ανά τόνο, επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ της Exportkhleb και των αντισυμβαλλομένων της ως προς την κατανομή των νέων ποσοτήτων που θα παρέδιδε κάθε εταιρία. Στην Compagnie Continentale ανατέθηκε η παράδοση 300 000 τόνων προϊόντων αλευροποιίας σιταριού, από τους οποίους 120 000 θα παραδίδονταν αντί του αρχικώς συμφωνηθέντος τιμήματος και 180 000 αντί τιμήματος 155 US$, καθώς και 20 000 τόνων σκληρού σιταριού ή προϊόντων αλευροποιίας σιταριού αντί 155 US$. Η ίδια ανεπίσημη συμφωνία προέβλεπε ότι η φόρτωση θα ολοκληρωνόταν μέχρι τις 30 Απριλίου 1993.

16 Κατά την προσφεύγουσα, λόγω του επείγοντος και της σοβαρότητας της επισιτιστικής καταστάσεως στη Ρωσία και προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή της χρονοβόρας διαδικασίας εγκρίσεως και παροχής των πιστώσεων αποφασίστηκε, κατόπιν πρωτοβουλίας της Exportkhleb, η επισημοποίηση των μεταβολών αυτών με απλές προσθήκες στις αρχικές συμβάσεις, οι οποίες χρονολογήθηκαν, για λόγους απλουστεύσεως, 23 Φεβρουαρίου 1993, ημερομηνία της συναντήσεως των Βρυξελλών. Κατά την κατάρτιση των προσθηκών αυτών, συμφωνήθηκε η μείωση της προς παράδοση ποσότητας σιταριού, προκειμένου, κατά την προσφεύγουσα, να μην υπερβαίνει το νέο συνολικό τίμημα το αρχικώς συμφωνηθέν συνολικό τίμημα.

17 Στις 9 Μαρτίου 1993 η εταιρία Exportkhleb πληροφόρησε την Επιτροπή, πρώτον, ότι οι συμβάσεις που είχε υπογράψει με πέντε από τους προμηθευτές της είχαν τροποποιηθεί και, δεύτερον, ότι για τις μελλοντικές παραδόσεις θα ίσχυε πλέον η τιμή των 155 US$ ανά τόνο, για τη μετατροπή της οποίας σε ECU θα ίσχυε η ισοτιμία 1,17418 (δηλαδή 132 ECU ανά τόνο).

18 Στις 12 Μαρτίου 1993 ο Guy Legras, γενικός διευθυντής της Γενικής Διευθύνσεως Γεωργίας (ΓΔ VI), απάντησε στην εταιρία Exportkhleb ότι της εφιστούσε την προσοχή επί του γεγονότος ότι η Επιτροπή, δεδομένου ότι η ανώτατη αξία των συμβάσεων αυτών είχε ήδη καθοριστεί με το επιβεβαιωτικό υπόμνημα της Επιτροπής και είχαν ήδη διατεθεί όλες οι διαθέσιμες για το σιτάρι πιστώσεις, δεν θα μπορούσε να δεχθεί το αίτημα αυτό παρά μόνον αν η συνολική αξία των συμβάσεων παρέμενε η ίδια, πράγμα που θα μπορούσε να επιτευχθεί με ανάλογη μείωση των προς παράδοση ποσοτήτων. Ο γενικός διευθυντής πρόσθεσε ότι η αίτηση εγκρίσεως των τροποποιήσεων δεν θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη από την Επιτροπή παρά μόνον αν υποβαλλόταν επίσημα από τη VEB.

19 Κατά την προσφεύγουσα, το έγγραφο αυτό ερμηνεύθηκε ως επιβεβαίωση της κατ' αρχήν εγκρίσεως της Επιτροπής, με την επιφύλαξη της επίσημης εγκρίσεως κατόπιν της εξετάσεως του φακέλου που θα διαβίβαζε η VEB. Αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο η προσφεύγουσα άρχισε εκ νέου τη φόρτωση σιταριού με προορισμό τη Ρωσία.

20 Κατά την προσφεύγουσα, οι φάκελοι με τις νέες προσφορές και τις τροποποιήσεις της συμβάσεως διαβιβάστηκαν επίσημα στην Επιτροπή από τη VEB στις 22 Μαρτίου 1993. Την 1η Απριλίου 1993, με έγγραφο που απηύθυνε προς τη VEB ο αρμόδιος για τη γεωργία επίτροπος, η Επιτροπή αρνήθηκε να εγκρίνει τις τροποποιήσεις των συμβάσεων.

21 Το περιεχόμενο του εγγράφου της 1ης Απριλίου 1993 μπορεί να συνοψισθεί ως εξής. Ο επίτροπος R. Steichen δήλωσε ότι η Επιτροπή, αφού εξέτασε τις τροποποιήσεις των συμβάσεων που είχαν συναφθεί μεταξύ της Exportkhleb

και ορισμένων προμηθευτών, μπορούσε να εγκρίνει όσες αφορούσαν τη μετάθεση των ορίων λήξεως των προθεσμιών παραδόσεως και πληρωμής. Αντίθετα, δήλωσε ότι «το μέγεθος των αυξήσεων των τιμών είναι τόσο μεγάλο, ώστε δεν μπορούμε να τις θεωρήσουμε ως αναγκαία προσαρμογή, αλλ' ως ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών συμβάσεων». Συνέχισε δε ως εξής: «Το σημερινό ύψος των τιμών στην παγκόσμια αγορά (τέλη Μαρτίου 1993) δεν διαφέρει σημαντικά από το ύψος των τιμών κατά τον χρόνο κατά τον οποίο συμφωνήθηκαν αρχικά οι τιμές (τέλη Νοεμβρίου 1992).» Ο επίτροπος υπενθύμισε ότι η ανάγκη εξασφαλίσεως αφενός ελεύθερου ανταγωνισμού μεταξύ των δυνητικών προμηθευτών και αφετέρου των ευνοϊκότερων δυνατών συνθηκών για την αγορά των αγαθών ήταν ένας από τους κυριότερους παράγοντες που λαμβάνονταν υπόψη για την έγκριση των συμβάσεων από την Επιτροπή. Ο επίτροπος, διαπιστώνοντας ότι στην προκειμένη περίπτωση οι τροποποιήσεις είχαν συμφωνηθεί απευθείας με τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις χωρίς να υπάρξει ανταγωνισμός με άλλους προμηθευτές, κατέληξε ως εξής: «Η Επιτροπή δεν μπορεί να εγκρίνει τόσο σημαντικές αλλαγές, τις οποίες επιφέρουν ορισμένες απλές τροποποιήσεις των υφισταμένων συμβάσεων.» Ο επίτροπος δήλωσε ότι θα μπορούσε να επιτρέψει τις τροποποιήσεις σχετικά με τη μετάθεση του ορίου λήξεως των προθεσμιών παραδόσεων και πληρωμών, εφόσον τηρούνταν η συνήθης διαδικασία. Αντίθετα, δήλωσε ότι, «αν η τροποποίηση των τιμών ή των ποσοτήτων ήταν αναγκαία, θα έπρεπε να διεξαχθούν διαπραγματεύσεις για τη σύναψη νέων συμβάσεων, οι οποίες θα έπρεπε να υποβληθούν στην Επιτροπή για έγκριση κατ' εφαρμογή της πλήρους συνήθους διαδικασίας (δηλαδή θα έπρεπε, μεταξύ άλλων, να υποβληθούν τουλάχιστον τρεις προσφορές)».

22 Στις 5 Απριλίου 1993 η προσφεύγουσα παρέλαβε τηλετύπημα της Exportkhleb, το οποίο την πληροφορούσε για την άρνηση της Επιτροπής και στο οποίο παρετίθεντο αποσπάσματα από το έγγραφο της 1ης Απριλίου 1993, το οποίο αποδιδόταν στον Guy Legras. Στις 20 Απριλίου η προσφεύγουσα έλαβε από την Exportkhleb το πλήρες κείμενο του εν λόγω εγγράφου.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

23 Κατόπιν αυτών η προσφεύγουσα, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 22 Ιουνίου 1993, άσκησε την παρούσα προσφυγή, η οποία έλαβε τον αριθμό υποθέσεως C-357/93.

24 Με διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 1993 το Δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση στο Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κατ' εφαρμογή της αποφάσεως 93/350/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1993, για την τροποποίηση της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 144, σ. 21).

25 Η υπόθεση πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου με τον αριθμό Τ-494/93. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία στις 7 Δεκεμβρίου 1993, η Επιτροπή πρόβαλε ένσταση απαραδέκτου.

26 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

27 Οι εκπρόσωποι των διαδίκων αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη δημόσια συνεδρίαση της 25ης Απριλίου 1996.

28 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής της 1ης Απριλίου 1993, με την οποία η Επιτροπή αρνήθηκε να αναγνωρίσει τις συμβάσεις που συνήφθησαν στις 23 Φεβρουαρίου 1993 και τις τροποποιήσεις των αντίστοιχων πιστωτικών επιστολών,

— να αναγνωρίσει το δικαίωμα της εταιρίας να λάβει από την τράπεζα Crédit lyonnais το υπόλοιπο ποσό, το οποίο ισούται με τη διαφορά μεταξύ του αρχικώς συμφωνηθέντος τιμήματος και των τιμημάτων που συμφωνή-

θηκαν στη συνέχεια για τις ποσότητες σιταριού που παραδόθηκαν μετά τις 28 Φεβρουαρίου 1993, ειδάλλως η εταιρία επιφυλάσσεται ρητά κάθε δικαιώματός της να ασκήσει, αν το κρίνει αναγκαίο, αγωγή λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης, προκειμένου να επιτύχει την αποκατάσταση της ζημίας που έχει υποστεί,

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

29 Με την ένσταση απαραδέκτου η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη, επειδή δεν ασκήθηκε εμπροθέσμως,

— να απορρίψει την προσφυγή ακυρώσεως ως απαράδεκτη, επειδή η απόφασή της δεν αφορά άμεσα την προσφεύγουσα,

— να απορρίψει το παρεμπίπτον αίτημα ως απαράδεκτο,

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

30 Η προσφεύγουσα, με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε επί της ενστάσεως απαραδέκτου, ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου.

Επί του παραδεκτού

31 Η ένσταση απαραδέκτου της Επιτροπής στηρίζεται σε τρεις λόγους. Πρώτον, η προσφυγή είναι στο σύνολό της απαράδεκτη λόγω εκπρόθεσμης ασκήσεώς της. Δεύτερον, η προσφυγή ακυρώσεως είναι απαράδεκτη, επειδή η προσβαλλόμενη πράξη δεν αφορά άμεσα την προσφεύγουσα. Τρίτον, το παρεμπίπτον αίτημα της προσφεύγουσας δεν αντιστοιχεί σε κανένα γνωστό ένδικο μέσο. Το Πρωτοδικείο, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της προκειμένης υποθέσεως, κρίνει ότι καταρχάς πρέπει να εξετάσει τον δεύτερο και τον τρίτο λόγο απαραδέκτου.

Επί του παραδεκτού του αιτήματος ακυρώσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

32 Η Επιτροπή προβάλλει ένσταση απαραδέκτου, την οποία στηρίζει στον ισχυρισμό ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν αφορά άμεσα την προσφεύγουσα, υπό την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης.

33 Καταρχάς η Επιτροπή περιγράφει διά μακρών τους επίμαχους εν προκειμένω μηχανισμούς που προβλέπουν οι κανονιστικές διατάξεις και οι συμβάσεις. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η προσφυγή ακυρώσεως είναι απαράδεκτη λόγω της φύσεως ακριβώς των συμφωνηθεισών διευθετήσεων.

34 Όσον αφορά τη συμφωνία-πλαίσιο, η Επιτροπή τονίζει ότι αποτελεί το έρεισμα της συμφωνίας μεταξύ Κοινότητας και Ρωσίας για τη χορήγηση του δανείου. Η συμφωνία-πλαίσιο καθορίζει το ύψος του δανείου (349 εκατομμύρια ECU) και απαριθμεί τις προϋποθέσεις εγκρίσεως των συμβάσεων.

35 Όσον αφορά τη σύμβαση δανείου, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι η εκτέλεση της συμβάσεως αυτής αποτελεί εμπορική πράξη ιδιωτικού δικαίου. Η Επιτροπή παρατηρεί, πρώτον, ότι από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι η ευχέρεια που προβλέπεται στη σύμβαση αυτή ισχύει από τις 15 Ιανουαρίου 1993, δεδομένου ότι η τέταρτη ρήτρα ορίζει ότι, για να ισχύσει η ευχέρεια αυτή, πρέπει να πληρούνται διάφορες προϋποθέσεις και, δεύτερον, ότι η ίδια δεν έχει, σύμφωνα με την ανωτέρω σύμβαση, καμία συμμετοχή στη σύναψη των συμβάσεων παραδόσεως, για τις οποίες απλώς εξακριβώνει κατά πόσον καλύπτονται από το κοινοτικό δάνειο.

36 Όσον αφορά την κατά κυριολεξία παροχή ενέγγυας πιστώσεως, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, μολονότι η αμετάκλητη πίστωση δημιουργεί μεταξύ του τραπεζίτη που την παρέχει και του οφειλέτη συμβατική σχέση που τους δεσμεύει νομικά, η σύμβαση αυτή εντούτοις δεν συνεπάγεται τη δέσμευση της Κοινότητας ότι η αίτηση πληρωμής του προμηθευτή θα γίνει δεκτή από τις κοινοτικές αρχές. Επιπλέον, όπως και κάθε μη βεβαιωμένη πίστωση, η ενέγγυα πίστωση την οποία παρέχει η τράπεζα δεν δημιουργεί παρά μόνον ενδεχόμενη ευθύνη της τράπεζας αυτής έναντι του προμηθευτή, δεδομένου ότι το δικαίωμα του προμηθευτή να πληρωθεί γεννάται μόνον όταν η εταιρία έχει υποβάλει τα έγγραφα που αποδεικνύουν την πραγματοποίηση των αναγκαίων για την πληρωμή πράξεων, προσκομίζοντας π.χ. έγγραφα που να αποδεικνύουν την αποστολή του σιταριού. Από τα ανωτέρω η Επιτροπή συνάγει ότι η Κοινότητα δεν αναλαμβάνει συνεπώς καμία ευθύνη έναντι του προμηθευτή ή της τράπεζάς του και παρατηρεί ότι, αν και η Κοινότητα στην πράξη, όταν παραλαμβάνει ικανοποιητική αίτηση εκταμιεύσεως, αποστέλλει στην τράπεζα του προμηθευτή έγγραφο περί δεσμεύσεώς της για εξόφληση, η δέσμευση αυτή εξαρτάται εν πάση περιπτώσει από τα ουσιώδη στοιχεία που εκτίθενται στο επιβεβαιωτικό υπόμνημα, επιπλέον δε ισχύει μόνον έναντι της τράπεζας του προμηθευτή, στον οποίο η Επιτροπή απλώς εγγυάται ότι η υποχρέωση της παρέχουσας την ενέγγυα πίστωση τράπεζας θα καλυφθεί σύμφωνα με την ενέγγυα πίστωση. Η Επιτροπή τονίζει ότι δικαίωμα του προμηθευτή να πληρωθεί γεννάται βάσει μη επιβεβαιωθείσας ενέγγυας πιστώσεως μόνον έναντι της τράπεζας που παρέσχε την πίστωση, δηλαδή εν προκειμένω της VEB.

37 Όσον αφορά τις συμβάσεις παραδόσεως που υπογράφηκαν με την Exportkhleb, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι συμβάσεις αυτές υπογράφηκαν πριν από τη σύναψη της συμφωνίας-πλαίσιο και της συμβάσεως δανείου και ότι η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να ελέγξει ούτε τη σύμβαση δανείου ούτε τον χρόνο κατά τον οποίο η παρέχουσα την ενέγγυα πίστωση τράπεζα θα πληρούσε τις αναγκαίες προϋποθέσεις ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί το δάνειο.

38 Όσον αφορά το επιβεβαιωτικό υπόμνημα, η Επιτροπή παρατηρεί ότι το έγγραφο αυτό καταρτίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της συμβάσεως δανείου και δεν μπορεί να μεταβάλει τις συμβατικές ρήτρες που συμφωνήθηκαν μεταξύ της προσφεύγουσας και της Exportkhleb.

39 Η Επιτροπή τονίζει εκ προοιμίου επίσης τα κοινά σημεία του συστήματος αυτού με το σύστημα χρηματοδοτήσεως των αναπτυξιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο της Συμβάσεως του Λομέ. Όπως διευκρίνισε το Δικαστήριο με την απόφαση της 10ης Ιουλίου 1984 στην υπόθεση 126/83, STS κατά Επιτροπής (Συλλογή 1984, σ. 2769), το άρθρο 120 της Συμβάσεως του Λομέ καθιερώνει την αρχή ότι την αποκλειστική ευθύνη για την εκτέλεση των σχεδίων και των προγραμμάτων δράσεως έχουν τα κράτη. Επομένως, τα κράτη έχουν την ευθύνη της προετοιμασίας, διαπραγματεύσεως και συνάψεως των συμβάσεων που εξυπηρετούν την εκτέλεση των προγραμμάτων αυτών. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το ίδιο συμβαίνει και με το σύστημα χρηματοδοτήσεως των εισαγωγών σιταριού, αφού η συμφωνία-πλαίσιο προβλέπει ότι το δάνειο χορηγείται για την κάλυψη των αμετάκλητων ενέγγυων πιστώσεων που παρέχει ο δανειολήπτης κατ' εκτέλεση των συμβάσεων παραδόσεως. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο ρόλος της στο πλαίσιο του συστήματος του Λομέ είναι μάλιστα σημαντικότερος απ' ό,τι σε σχέση με το δάνειο προς τη Ρωσία, αφού σε σχέση με το δάνειο αυτό δεν μετέχει στη σύναψη των συμβάσεων.

40 Η Επιτροπή φρονεί ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το επίμαχο έγγραφο της 1ης Απριλίου 1993 αφορά άμεσα την προσφεύγουσα, υπό την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης. Το έγγραφο αυτού δεν έχει ούτε μπορούσε να έχει ως σκοπό τη μεταβολή των όρων των εμπορικών συμβάσεων που συνήφθησαν μεταξύ της προσφεύγουσας και της Exportkhleb. Ο ρόλος της Επιτροπής είναι μόνον η εξακρίβωση του κατά πόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις χρηματοδοτήσεως και, όταν διαπιστώνει ότι όντως συντρέχουν, η χορήγηση άδειας εκταμιεύσεως του ρωσικού δανείου. Ο ρόλος της Επιτροπής δεν είναι να προσδίδει κύρος στην εμπορική συμφωνία. Η μόνη συνέπεια του εγγράφου της Επιτροπής είναι ότι το δάνειο δεν μπορεί πλέον να χρησιμοποιηθεί για την εξόφληση των παραδόσεων σιταριού σύμφωνα με τους αναθεωρημένους όρους της συμβάσεως.

41 Η Επιτροπή παραπέμπει συναφώς στην προπαρατεθείσα απόφαση STS κατά Επιτροπής, στην οποία ανέκυπταν, κατά την Επιτροπή, ορισμένα παρεμφερή προβλήματα στο πλαίσιο της Συμβάσεως του Λομέ, και υποστηρίζει ότι η λύση που δόθηκε στα προβλήματα αυτά μπορεί να μεταφερθεί στην προκειμένη υπόθεση.

42 Η Επιτροπή συνάγει από τα ανωτέρω το συμπέρασμα ότι, όπως ακριβώς η ίδια δεν μετέχει στη σύμβαση πωλήσεως που συνάπτει η κοινοτική επιχείρηση με την αρμόδια ρωσική αρχή, έτσι ακριβώς και η επιχείρηση δεν μετέχει στη σύμβαση δανείου. Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη πράξη δεν μπορεί να αφορά άμεσα την προσφεύγουσα, υπό την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης.

43 Η προσφεύγουσα τονίζει καταρχάς τις ιδιαιτερότητες του συστήματος, καθόσον τα δανειζόμενα ποσά χρησιμοποιούνται απευθείας για την εκ μέρους της Κοινότητας ή του οικονομικού εκπροσώπου της, του Crédit lyonnais, αποπληρωμή των εμπορευμάτων που παραδίδονται σε εκτέλεση των συμβάσεων που έχει αναγνωρίσει η Επιτροπή. Ο Ρώσος δανειολήπτης δεν έχει σε καμία περίπτωση πρόσβαση στα ποσά αυτά, αφού το ρωσικό δάνειο συνίσταται στην πραγματικότητα σε πίστωση που ανοίγει η Κοινότητα και της οποίας η συγκεκριμένη χρησιμοποίηση έχει ανατεθεί στον οικονομικό εκπρόσωπό της. Η έγκριση των συμβάσεων πωλήσεως, των οποίων τα κριτήρια, οι κανόνες και οι προϋποθέσεις προβλέπονται από δημοσιευμένα κοινοτικά κείμενα, δημιουργεί άμεσο δεσμό με τον πωλητή, αφού επιβεβαιώνει ότι μπορεί να τύχει του δανείου και του δίνει τη βεβαιότητα ότι θα πληρωθεί, αν συντρέχουν τα κριτήρια που προβλέπουν τα εν λόγω κοινοτικά κείμενα, βεβαιότητα χωρίς την οποία δεν θα είχε προβεί στη σύναψη της συμβάσεως. Αν η έγκριση αφορά άμεσα την προσφεύγουσα, η άρνηση εγκρίσεως των συμβάσεων την αφορά άμεσα κατά μείζονα λόγο.

44 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί στη συνέχεια ότι η νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με τη Σύμβαση του Λομέ έχει, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, κοινά σημεία με την προκειμένη υπόθεση. Για παράδειγμα, στην προπαρατεθείσα υπόθεση STS κατά Επιτροπής, η προσφεύγουσα, ασκώντας προσφυγή κατά της αποφάσεως της Επιτροπής να εγκρίνει την ανάθεση της συμβάσεως σε άλλη επιχείρηση, έβαλλε στην πραγματικότητα κατά της αποφάσεως με την οποία είχε επιλεγεί η προσφορά της άλλης αυτής επιχειρήσεως. Στην προκειμένη υπόθεση όμως η απόφαση της Επιτροπής δεν προστίθεται ως εκ περισσού στη σύμβαση, η οποία έχει ήδη συναφθεί, αλλά αποτελεί όρο της ίδιας της συμβάσεως. Ο μόνος σκοπός της προσφυγής είναι η προσβολή της αποφάσεως της Επιτροπής περί μη εγκρίσεως της τροποποιήσεως της συμβάσεως που συνήφθη μεταξύ της προσφεύγουσας και της Exportkhleb. Αφού η εμπορική σύμβαση υπόκειται στην αίρεση ότι η Επιτροπή θα χορηγήσει τα κονδύλια, η άρνησή της έχει ως συνέπεια ότι δεν υφίσταται κανείς νομικός δεσμός μεταξύ προσφεύγουσας και ρωσικών αρχών, άρα δεν υφίσταται ούτε η δυνατότητα αιτήσεως παροχής έννομης προστασίας. Αντίθετα, η παρούσα υπόθεση παρουσιάζει κοινά σημεία με την υπόθεση International Fruit Company κ.λπ. κατά Επιτροπής (απόφαση της 13ης Μαΐου 1971 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 41/70, 42/70, 43/70 και 44/70, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 783).

45 Τέλος, κατά την προσφεύγουσα, από τα περιστατικά της παρούσας υποθέσεως προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη πράξη την αφορά άμεσα. Η άμεση συνέπεια της αρνήσεως εγκρίσεως της τροποποιημένης συμβάσεως ήταν να της καταβληθεί εν μέρει μόνο το τίμημα. Μεταξύ της Επιτροπής και της προσφεύγουσας υπήρξαν διάφορες επαφές, η προσφεύγουσα δε έλαβε, μεταξύ άλλων, αντίγραφο του επιβεβαιωτικού υπομνήματος της 27ης Ιανουαρίου 1993. Επιπλέον, το γεγονός ότι η εκτέλεση των αρχικών συμβάσεων παρουσίασε προβλήματα οφείλεται αποκλειστικά και μόνο σε σημαντική καθυστέρηση της εγκρίσεώς τους, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα να μη μπορεί να εφαρμοσθεί το προβλεπόμενο πρόγραμμα παραδόσεων και να καταστεί αναπόφευκτη η εκ νέου διαπραγμάτευση των συμβάσεων.

46 Η προσφεύγουσα, επικαλούμενη τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη που ισχυρίζεται ότι της είχε δημιουργηθεί από τα έγγραφα της Επιτροπής που ήσαν προγενέστερα της αρνήσεως εγκρίσεως, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι τροποποιήσεις του τιμήματος, οι οποίες είχαν καταστεί αναγκαίες, είναι έγκυρες.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

47 Κατά το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να ασκεί προσφυγή κατά των αποφάσεων που, αν και εκδίδονται ως αποφάσεις που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο, το αφορούν άμεσα και ατομικά.

48 Πρέπει συνεπώς να εξακριβωθεί κατά πόσον το έγγραφο που απέστειλε η Επιτροπή στην VEB την 1η Απριλίου 1993 αφορά την προσφεύγουσα άμεσα και ατομικά.

49 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει εκ προοιμίου ότι η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε το γεγονός ότι το επίδικο έγγραφο αφορά την προσφεύγουσα ατομικά. Το Πρωτοδικείο, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υποθέσεως, εκτιμά ότι πρέπει να εξετασθεί μόνο το ζήτημα αν η επίδικη απόφαση αφορά άμεσα την προσφεύγουσα.

50 Συναφώς επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι κοινοτικές κανονιστικές πράξεις και οι συμφωνίες που συνήφθησαν μεταξύ Κοινότητας και Ρωσίας προβλέπουν την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Επιτροπής και του εξουσιοδοτημένου από τη Ρωσία για την αγορά του σιταριού εκπροσώπου της. Στον εκπρόσωπο αυτό, εν προκειμένω στην Exportkhleb, εναπόκειται δηλαδή να επιλέγει, κατόπιν προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών, τον αντισυμβαλλόμενο, να διαπραγματεύεται τους όρους της συμβάσεως και να συνάπτει τις συμβάσεις. Στην Επιτροπή έχει ανατεθεί μόνο να εξακριβώνει κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της κοινοτικής χρηματοδοτήσεως και, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, να αναγνωρίζει ότι οι συμβάσεις αυτές είναι σύμφωνες προς τις διατάξεις της αποφάσεως 91/658 και των συμφωνιών που έχουν συναφθεί με τη Ρωσία, ενόψει της εκταμιεύσεως του δανείου. Κατά συνέπεια, δεν εναπόκειται στην Επιτροπή να αξιολογεί την εμπορική σύμβαση βάσει άλλων κριτηρίων πέραν των ανωτέρω.

51 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η επιχείρηση με την οποία έχει συναφθεί η σύμβαση έχει έννομες σχέσεις μόνο με τον αντισυμβαλλόμενό της, την Exportkhleb, στην οποία η Ρωσία έχει αναθέσει να συνάψει τις συμβάσεις αγοράς σιταριού. Η Επιτροπή δεν έχει έννομες σχέσεις παρά μόνο με τον δανειολήπτη, δηλαδή τον οικονομικό εκπρόσωπο της Ρωσίας, τη VEB, η οποία της κοινοποιεί τις εμπορικές συμβάσεις για να χαρακτηριστούν ως σύμφωνες με τις προαναφερθείσες διατάξεις και είναι αποδέκτης της σχετικής αποφάσεως της Επιτροπής.

52 Κατά συνέπεια, πρέπει να τονιστεί ότι η παρέμβαση της Επιτροπής δεν επηρεάζει το νομικό κύρος της εμπορικής συμβάσεως που συνήφθη μεταξύ της προσφεύγουσας και της Exportkhleb ούτε μεταβάλλει τους όρους της συμβάσεως, κυρίως όσον αφορά το τίμημα που συμφώνησαν οι συμβαλλόμενοι. Κατά συνέπεια, ανεξάρτητα από την απόφαση της Επιτροπής να μην αναγνωρίσει ότι οι συμβάσεις ήσαν σύμφωνες προς τις εφαρμοστέες διατάξεις, η τροποποίηση που οι συμβαλλόμενοι επέφεραν στις 23 Φεβρουαρίου 1993 στη σύμβασή τους της 28ης Νοεμβρίου 1992 είναι έγκυρη και ισχύει κατά τα συμφωνηθέντα μεταξύ των συμβαλλομένων αυτών.

53 Το γεγονός ότι η Επιτροπή είχε επαφές με την προσφεύγουσα ή την Exportkhleb δεν μπορεί να μεταβάλει αυτή την εκτίμηση των δικαιωμάτων και των νομικών υποχρεώσεων που απορρέουν για καθένα από τους ενδιαφερομένους από τις ισχύουσες κανονιστικές πράξεις ή συμβάσεις. Επιπλέον, όσον αφορά

το παραδεκτό της προσφυγής ακυρώσεως, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι η αλληλογραφία την οποία επικαλείται η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει ότι η Επιτροπή υπερέβη τα όρια των αρμοδιοτήτων της. Για παράδειγμα, οι κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας πραγματοποιηθείσες τον Ιανουάριο 1993 επαφές μεταξύ Επιτροπής και προσφεύγουσας είχαν ως μόνο σκοπό να πεισθούν οι συμβαλλόμενοι να προσθέσουν στη σύμβασή τους έναν όρο που ήταν αναγκαίος για την αναγνώριση του συμφώνου της συμβάσεως, αλλά για την τροποποίηση της συμβάσεως έπρεπε να μεριμνήσουν οι ίδιοι οι συμβαλλόμενοι, αν ήθελαν να τύχουν της προβλεπομένης χρηματοδοτήσεως. Επιπλέον, το γεγονός ότι η Επιτροπή απέστειλε στην προσφεύγουσα αντίγραφο του επιβεβαιωτικού υπομνήματος, αποδέκτης του οποίου ήταν η VEB, δεν επηρεάζει τις έννομες συνέπειες του υπομνήματος αυτού.

54 Το Πρωτοδικείο φρονεί επίσης ότι, μολονότι η VEB, όταν η Επιτροπή τής αποστέλλει απόφαση διαπιστώνουσα ότι η σύμβαση δεν είναι σύμφωνη προς τις ισχύουσες διατάξεις, δεν μπορεί να παράσχει ενέγγυα πίστωση καλυπτόμενη από την κοινοτική εγγύηση, εντούτοις, όπως εκτέθηκε ανωτέρω, η απόφαση δεν θίγει ούτε το κύρος της συμβάσεως που συνήφθη μεταξύ της προσφεύγουσας και της Exportkhleb ούτε το περιεχόμενό της. Συναφώς πρέπει να τονισθεί ότι η απόφαση της Επιτροπής δεν υποκαθίσταται σε απόφαση των ρωσικών εθνικών αρχών, καθόσον η μόνη αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι να εξετάζει, ενόψει της κοινοτικής χρηματοδοτήσεως, κατά πόσον οι συμβάσεις είναι σύμφωνες προς τις ισχύουσες διατάξεις.

55 Τέλος, πρέπει να προστεθεί ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί, προκειμένου να αποδείξει ότι η επίδικη απόφαση την αφορά άμεσα, το γεγονός ότι στις εμπορικές συμβάσεις περιλαμβάνεται αναβλητική αίρεση, κατά την οποία προϋπόθεση για την εκτέλεση της συμβάσεως και την καταβολή του τιμήματος είναι να αναγνωρισθεί από την Επιτροπή ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις εκταμιεύσεως του κοινοτικού δανείου. Η αίρεση αυτή σημαίνει ότι οι συμβαλλόμενοι αποφασίζουν να εξαρτήσουν τη σύμβασή τους από ένα μελλοντικό και αβέβαιο γεγονός, η επέλευση του οποίου και μόνο θα προσδώσει δεσμευτικότητα στη συμφωνία τους. Το Πρωτοδικείο όμως εκτιμά ότι το παραδεκτό προσφυγής που ασκείται κατά το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης δεν μπορεί να εξαρτάται από τη βούληση των συμβαλλομένων. Κατά συνέπεια, το επιχείρημα της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.

56 Τέλος, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, την οποία επικαλείται η προσφεύγουσα, η οποία ισχυρίζεται ότι δικαίως ανέμενε ότι η Επιτροπή θα προσέδιδε κύρος στην τροποποίηση των συμβάσεων, ανάγεται στην ουσία της υποθέσεως και συνεπώς δεν επηρεάζει την απόφαση επί του παραδεκτού της προσφυγής.

57 Το Πρωτοδικείο, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αυτά, φρονεί ότι η απόφαση που απηύθυνε η Επιτροπή την 1η Απριλίου 1993 προς τη VEB δεν αφορά άμεσα την προσφεύγουσα, υπό την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης. Συνεπώς η προσφυγή ακυρώσεως που ασκήθηκε κατά της ανωτέρω αποφάσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί του αιτήματος αναγνωρίσεως των δικαιωμάτων της προσφεύγουσας έναντι τρίτου

58 Η προσφεύγουσα υπέβαλε το αίτημα «να αναγνωρισθεί το δικαίωμα της Compagnie Continentale να λάβει από την τράπεζα Crédit lyonnais το υπόλοιπο (που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του τιμήματος που προέβλεπαν οι συμβάσεις τις 27ης Νοεμβρίου 1992 και των νέων τιμημάτων που προέβλεπαν οι συμβάσεις της 23ης Φεβρουαρίου 1993) σχετικά με τις ποσότητες σιταριού που παραδόθηκαν μετά από τις 28 Φεβρουαρίου 1993».

59 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι ο κοινοτικός δικαστής, όταν εκδικάζει προσφυγή ακυρώσεως βασιζόμενη στο άρθρο 173 της Συνθήκης, περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλομένης πράξεως. Κατά συνέπεια, το αίτημα περί αναγνωρίσεως των δικαιωμάτων της προσφεύγουσας υπερβαίνει τα όρια των αρμοδιοτήτων που έχει απονείμει η Συνθήκη στον κοινοτικό δικαστή στο πλαίσιο της προσφυγής ακυρώσεως και, συνεπώς, πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτο.

60 Ενόψει των στοιχείων αυτών και χωρίς να χρειάζεται να εξετασθεί ο λόγος περί εκπρόθεσμης ασκήσεως της προσφυγής, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της ως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

61 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει, αν ληφθούν υπόψη τα αιτήματα της Επιτροπής, να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Briët Vesterdorf Potocki

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 24 Σεπτεμβρίου 1996.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

H. Jung C. P. Briët